

BURMISTRZ ŁOBZA

ul. Niepodległości 13
73-150 ŁOBEZ

IK.411.1.2021.AM

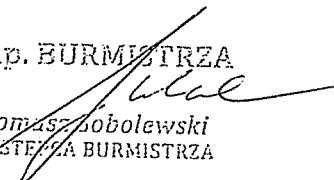
URZĄD MIEJSKI
w Łobzie
BIURO RADY MIEJSKIEJ
ul. Niepodległości 13 73-150 Łobez
tel. 91 397 46 50
Łobez, 11 października 2021 r.

Sz. P.
Joanna Sienkiewicz
Przewodnicząca
Rady Miejskiej w Łobzie

W załączeniu przekazuję sprawozdanie z realizacji „Gminnego programu opieki nad zabytkami gminy Łobez na lata 2017-2021” za okres od 2019 r. do 2020 r.

Zgodnie z art. 87 ust. 5 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opieki nad zabytkami (Dz.U. z 2021 r. poz. 710 z późn. zm.) burmistrz sporządza co 2 lata sprawozdanie z realizacji programu, które przedstawia się radzie gminy.

Z up. BURMISTRZA

Tomasz Bobolewski
ZASTĘPCA BURMISTRZA

Otrzymują:

1. Adresat.
2. aa (IK).

**SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU
NAD ZABYTKAMI GMINY ŁOBEZ
NA LATA 2017 – 2021**

za okres od 2019 r. do 2020 r.

Łobez, październik 2021

Spis treści

1. Wstęp	2
2. Podstawa prawna sporządzenia sprawozdania z realizacji Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Gminy Łobez	2
3. Rejestry, ewidencje i prawo miejscowe dotyczące zabytków.....	3
3.1. Rejestr zabytków	3
3.2. Wojewódzka ewidencja zabytków	8
3.3. Gminna ewidencja zabytków	9
3.4. Prawo miejscowe dotyczące ochrony zabytków.....	10
4. Udostępnianie danych o zabytkach, promocja, uwzględnianie zaleceń konserwatorskich w działalności Urzędu Gminy	11
5. Zadania zrealizowane w latach 2019-2020.....	11

1. WSTĘP

Ochrona materialnego dziedzictwa kulturowego oraz opieka nad zabytkami w gminie Łobez została zatwierdzona w 2017 r. mocą Uchwały Nr XXXI/235/2017 Rady Miejskiej w Łobzie z dnia 30 maja 2017 r. w sprawie przyjęcia Gminnego programu opieki nad zabytkami Gminy Łobez na lata 2017-2021 (t.j. Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z dnia 14 czerwca 2017 r. poz. 2639).

W programie zostały określone priorytety i kierunki działań zarówno samorządu gminnego, jak i mieszkańców gminy Łobez - obecnych oraz przyszłych właścicieli i użytkowników obiektów zabytkowych.

Podstawowe cele programu opieki nad zabytkami zostały określone w art. 87 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opieki nad zabytkami (Dz. U. z 2021 r. poz. 710 z późn. zm.). Zgodnie z tym przepisem program ma na celu:

- uwzględnianie uwarunkowań ochrony zabytków, w tym krajobrazu kulturowego i dziedzictwa archeologicznego, łącznie z uwarunkowaniami ochrony przyrody i równowagi ekologicznej;
- zahamowanie procesów degradacji zabytków i doprowadzenie do poprawy stanu ich zachowania;
- wyeksponowanie poszczególnych zabytków oraz walorów krajobrazu kulturowego;
- podejmowanie działań zwiększających atrakcyjność zabytków dla potrzeb społecznych, turystycznych i edukacyjnych;
- wspieranie inicjatyw sprzyjających wzrostowi środków finansowych na opiekę nad zabytkami,
- określenie warunków współpracy z właścicielami zabytków, eliminujących sytuacje konfliktowe związane z wykorzystaniem tych zabytków;
- podejmowanie przedsięwzięć umożliwiających tworzenie miejsc pracy związanych z opieką nad zabytkami.

Podsumowując, podstawowym celem sporządzania i realizacji gminnych programów opieki nad zabytkami jest utrzymanie walorów krajobrazu kulturowego i zabytków na terenie Gminy Łobez, poprzez różne działania mające na celu utrzymanie i poprawę stanu materialnej substancji zabytków, ich zagospodarowaniu w sposób odpowiadający wartościom zabytkowym oraz działania zmierzające do podniesienia wiedzy o zabytkach i świadomości potrzeby utrzymania dziedzictwa kulturowego.

2. PODSTAWA PRAWNA SPORZĄDZENIA SPRAWOZDANIA Z REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY ŁOBEZ

Zgodnie z art. 87 ust. 5 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2021 r. poz. 710 z późn. zm.), Burmistrz zobowiązany jest do sporządzania co dwa lata sprawozdań z realizacji gminnego programu opieki nad zabytkami i przedstawiania go Radzie Miejskiej.

Sprawozdanie ma na celu analizę efektywności i określenie zasadności kierunków działań przyjętych w programach w kontekście zmieniających się uwarunkowań prawnych, ekonomicznych i społecznych. Pomoże ocenić realizację działań oraz przyjęte rozwiązania formalno-finansowe i w efekcie sformułować wnioski na potrzeby kolejnego programu oraz innych gminnych dokumentów strategicznych na następne lata.

3. REJESTRY, EWIDENCJE I PRAWO MIEJSCOWE DOTYCZĄCE ZABYTKÓW

3.1. Rejestr zabytków

Formy ochrony krajobrazu kulturowego i zabytków reguluje art. 7 ustawy z 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Formą ochrony ustanawianą przez wojewódzkiego konserwatora zabytków jest wpisane do rejestru zabytków. W Polsce rejestr zabytków tworzy się na podstawie decyzji wydanej przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków (WKZ) dla obiektów z terenu właściwego dla danego WKZ województwa. Wpis do rejestru zabytków jest jedną z form ochrony zabytków.

Wpis do rejestru zabytków jest działaniem administracyjnym prowadzonym przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków na wniosek strony – właściciela obiektu lub z urzędu – bez wniosku strony ani też zadeklarowanej jego zgody. Przed dokonaniem wpisu prowadzone jest postępowanie przygotowawcze polegające na gromadzeniu informacji i materiałów dokumentacyjnych, które potwierdzają wartość danego obiektu m.in. w wyniku oględzin obiektu. Postępowanie to zakończone jest wydaniem przez WKZ decyzji, która – o ile strony nie wnoszą sprzeciwu czy uwag – nabiera mocy prawnej i zabytek otrzymuje numer rejestru zgodny z kolejnym zapisem w księdze rejestru zabytków.

Zabytek może zostać wpisany w 3 kategoriach, dla których prowadzone są odrębne księgi:

- A – zabytek nieruchomy,
- B – zabytek ruchomy,
- C – zabytek archeologiczny.

Do rejestru zabytków może być również wpisane otoczenie obiektu lub jego nazwa geograficzna, historyczna lub tradycyjna.

Rejestr zabytków jest stale uaktualniany, publikowany jest m.in. przez Narodowy Instytut Dziedzictwa (NID).

Na terenie gminy Łobez występują obiekty o walorach historycznych i architektonicznych, które mogą zostać wpisane do rejestru zabytków.

ZABYTKI NIERUCHOME

Rejestr zabytków nieruchomych Gminy Łobez obejmuje 40 pozycji, w tym 7 kościołów, 8 dworów i pałaców, 1 zespół folwarczny, 16 parków i 8 innych zabytków architektury i budownictwa.

- 1) **Kościół św. Józefa w Boninie** – Obiekt wpisany do rejestru zabytków decyzją Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków (DZ-4200/77/O/2000/2001) z dnia 25 kwietnia 2001 r., pod numerem A-64.
- 2) **Kościół św. Mateusza Ap. w Dobieszewie** – Obiekt wpisany do rejestru zabytków decyzją Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków (Kl.V.-0/273/57) z dnia 22 października 1957 r., pod numerem A-1742.
- 3) **Kościół Matki Boskiej Częstochowskiej w Karwowie** – Obiekt wpisany do rejestru zabytków decyzją Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków (Kl.V.-0/98/58) z dnia 12 września 1958 r., pod numerem A-1747.
- 4) **Kościół Najświętszego Serca Pana Jezusa w Łobzie** – Obiekt wpisany do rejestru zabytków decyzją Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków (Kl.20/66/65) z dnia 22 grudnia 1965 r., pod numerem A-1746.
- 5) **Kościół Imienia Maryi w Worowie** – Obiekt wpisany do rejestru zabytków decyzją Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków (Kl.20/8/66) z dnia 17 stycznia 1966 r., pod numerem A-1744.
- 6) **Kościół św. Trójcy w Wysiedlu** – Obiekt wpisany do rejestru zabytków decyzją Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków (Kl.V.-0/241/57) z dnia 28 lutego 1957 r., pod numerem A-1743.
- 7) **Kościół Najświętszego Serca Pana Jezusa /otoczenie/ w Zajezierzu** – Obiekt wpisany do rejestru zabytków decyzją Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków (DZ-4200/68/O/2003) z dnia 17 grudnia 2003 r., pod numerem A-150.
- 8) **Dwór w Belczynie** – Obiekt wpisany do rejestru zabytków decyzją Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków (DZ.5130.10.2013.AR) z dnia 29 maja 2013 r., pod numerem A-1173.
- 9) **Dwór w Boninie** – Obiekt wpisany do rejestru zabytków decyzją Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków (DZ-4200/25/O/2002) z dnia 21 grudnia 2002 r., pod numerem A-110.

- 10) **Dwór w Karwowie (ruina)** – Obiekt wpisany do rejestru zabytków decyzją Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków (PSOZ/Sz-n/5340/15/91) z dnia 18 lutego 1991 r., pod numerem A-1798.
- 11) **Dwór w Rynowie** – Obiekt wpisany do rejestru zabytków decyzją Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków (Kl.I.6801/12/76) z dnia 24 sierpnia 1976 r., pod numerem A-1800.
- 12) **Dwór w Unimiu** – Obiekt wpisany do rejestru zabytków decyzją Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków (DZ.5130.07.2012.AR) z dnia 12 kwietnia 2012 r. pod numerem A-1073.
- 13) **Dwór w Zajezerzu** – Obiekt wpisany do rejestru zabytków decyzją Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków (Kl.V.-0/302/57) z dnia 22 października 1957 r., pod numerem A-1805.
- 14) **Pałac w Kłępnicy** – Obiekt wpisany do rejestru zabytków decyzją Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków (Kl.3-5340/17/89) z dnia 17 maja 1989 r., pod numerem 1796.
- 15) **Pałac w Rożnowie Łobeskim** – Obiekt wpisany do rejestru zabytków decyzją Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków (PSOZ/Sz-n/III/5340/24/94) z dnia 19 lutego 1994 r., pod numerem A-1770.
- 16) **Folwark (zespół) w Boninie** – Obiekt wpisany do rejestru zabytków decyzją Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków (DZ-4200/25/O/2002) z dnia 21 grudnia 2002 r., pod numerem A-110.
- 17) **Park Dworski w Belcznie** – Obiekt wpisany do rejestru zabytków decyzją Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków (Kl.I.5340/14/79) z dnia 26 września 1979 r., pod numerem A-1173.
- 18) **Park Dworski w Boninie** – Obiekt wpisany do rejestru zabytków decyzją Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków (Kl.I.5340/46/80) z dnia 3 marca 1980 r., pod numerem A-924.
- 19) **Park Dworski w Byszewie** – Obiekt wpisany do rejestru zabytków decyzją Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków (Kl.I.5340/13/79) z dnia 26 stycznia 1979 r., pod numerem A-848.
- 20) **Park Dworski w Dalnie** – Obiekt wpisany do rejestru zabytków decyzją Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków (Kl.I.5340/12/79) z dnia 26 stycznia 1979 r., pod numerem A-847.
- 21) **Park Dworski w Dobieszewie** – Obiekt wpisany do rejestru zabytków decyzją Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków (Kl.I.5340/11/79) z dnia 26 stycznia 1979 r., pod numerem A-1797.
- 22) **Park Dworski w Grabowie** – Obiekt wpisany do rejestru zabytków decyzją Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków (Kl.I.5340/10/79) z dnia 26 stycznia 1979 r., pod numerem A-845.
- 23) **Park Dworski w Karwowie** – Obiekt wpisany do rejestru zabytków decyzją Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków (Kl.I.5340/36/82) z dnia 27 października 1982 r., pod numerem A-1798.
- 24) **Park Dworski w Kłępnicy** – Obiekt wpisany do rejestru zabytków decyzją Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków (Kl.3-5340/213/90) z dnia 11 grudnia 1990 r., pod numerem A-1796.

- 25) **Park Dworski w Przyborzu** – Obiekt wpisany do rejestru zabytków decyzją Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków (Kl.I.5340/9/79) z dnia 26 stycznia 1979 r., pod numerem A-844.
- 26) **Park przy stadninie koni (Świątoborzec)** – Obiekt wpisany do rejestru zabytków decyzją Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków (DZ-4200/1/O/2005) z dnia 22 kwietnia 2002 r., pod numerem A-213.
- 27) **Park Dworski w Rożnowie Łobeskim** – Obiekt wpisany do rejestru zabytków decyzją Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków (Kl.I.5340/24/78) z dnia 2 października 1978 r., pod numerem A-1770.
- 28) **Park Dworski w Rynowie** – Obiekt wpisany do rejestru zabytków decyzją Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków (Kl.I.6801/12/76) z dnia 25 listopada 1978 r., po numerem A-1800.
- 29) **Park Dworski w Trzeszczynie** – Obiekt wpisany do rejestru zabytków decyzją Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków (Kl.I.5340/8/79) z dnia 26 stycznia 1979 r., pod numerem A-1503.
- 30) **Park Dworski w Unimiu** – Obiekt wpisany do rejestru zabytków decyzją Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków (Kl.I.5340/7/79) z dnia 26 stycznia 1979 r., pod numerem A-1073.
- 31) **Park Dworski w Zachelmiu** – Obiekt wpisany do rejestru zabytków decyzją Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków (Kl.I.5340/6/79) z dnia 31 grudnia 1979 r., pod numerem A-1799.
- 32) **Parki Dworski w Zajezierzu** – Obiekt wpisany do rejestru zabytków decyzją Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków (Kl.V.-0/302/57) z dnia 22 października 1957 r., pod numerem A-1805
- 33) **Cmentarz przykościelny w Boninie** – Obiekt wpisany do rejestru zabytków decyzją Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków (DZ-4200/77/O/2000/2001) z dnia 25 kwietnia 2001 r., pod numerem A-64.
- 34) **Zespół budynków stadniny koni (Świątoborzec) w Łobzie** – Obiekt wpisany do rejestru zabytków decyzją (DZ-4200/1/O/2005) Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z dnia 22 kwietnia 2002 r., pod numerem A-213.
- 35) **Budynek poczty przy ul. Młyńskiej 12 w Łobzie** – Obiekt wpisany do rejestru zabytków decyzją Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków (PSOZ/Sz-n/III/5340/225/93) z dnia 30 listopada 1993 r., pod numerem A-1748.
- 36) **Dom przy ul. Niepodległości 7 w Łobzie** – Obiekt wpisany do rejestru zabytków decyzją Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków (DZ-4200/49/O/98) z dnia 3 grudnia 1998 r., pod numerem A-1749.
- 37) **Zespół dwóch willi, ul. Niepodległości 66a-68 /otoczenie/ w Łobzie** – Obiekt wpisany do rejestru zabytków decyzją Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków (DZ-4200/5/K/2009) z dnia 20 kwietnia 2009 pod numerem A-390.

- 38) **Wzgórze Rolanda - teren - pomnik ku czci poległych** – Obiekt wpisany do rejestru zabytków decyzją Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków (DZ.5130.19.2013.AR) z dnia 29 sierpnia 2013 r., pod numerem A-1194.
- 39) **Wiatrak holenderski w Poradzu** – Obiekt wpisany do rejestru zabytków decyzją Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków (Kl.I.5340/42/79) z dnia 26 września 1979 r., pod numerem A-1745.
- 40) **Chalupa z podwórzem nr 19 w Zajezierzu** – Obiekt wpisany do rejestru zabytków decyzją Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków (DZ-4200/87/K/2009) z dnia 7 grudnia 2009 r., pod numerem A-543.

ZABYTKI RUCHOME

Do rejestru zabytków ruchomych wpisane są dwa zespoły zabytkowego wyposażenia kościołów w Dobieszewie i Wysiedlu. Z uwagi na wartość i zagrożenie kradzieżą nie podaje się szczegółowego wykazu obiektów.

ZABYTKI ARCHEOLOGICZNE

W granicach administracyjnych Gminy Łobez pełną ochroną archeologiczno-konserwatorską poprzez wpis do rejestru zabytków archeologicznych, wykluczając wszelką działalność inwestycyjną objęto:

- 1) **Grodzisko z wczesnego średniowiecza w Karwowie** – Obiekt wpisany do rejestru zabytków decyzją Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z dnia 9 listopada 1970 r., pod numerem C-662.
- 2) **Cmentarzysko z wczesnego średniowiecza w Karwowie** – Obiekt wpisany do rejestru zabytków decyzją Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z dnia 17 sierpnia 1970, pod numerem C-726.
- 3) **Grodzisko w wczesnego średniowiecza w Łobzie (Świętoborzec)** – Obiekt wpisany do rejestru zabytków decyzją Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z dnia 28 listopada 1971 r., pod numerem C-704.
- 4) **Osada ze starożytności kultury łużyckiej i wczesnego średniowiecza w Łobżanach** – Obiekt wpisany do rejestru zabytków decyzją Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z dnia 4 grudnia 1971 r., pod numerem C-716.
- 5) **Grodzisko z wczesnego średniowiecza w Unimiu** – Obiekt wpisany do rejestru zabytków decyzją Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z dnia 10 listopada 1971 r., pod numerem C-705.

- 6) **Cmentarzysko (kurhan) w Worowie** – Obiekt wpisany do rejestru zabytków decyzją Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z dnia 10 listopada 1971 r., pod numerem C-706.

3.2. Wojewódzka ewidencja zabytków

Wojewódzka ewidencja zabytków prowadzona jest przez wojewódzkiego konserwatora zabytków zgodnie z art. 22 ust. 2 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. z 2018 r. poz. 2067 z późn. zm.). Stanowi ona zbiór kart ewidencyjnych zabytków znajdujących się na terenie województwa, sporządzanych zgodnie z przepisami Rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 26 maja 2011 r. w sprawie prowadzenia rejestru zabytków, krajowej, wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków oraz krajowego wykazu zabytków skradzionych lub wywiezionych za granicę niezgodnie z prawem (Dz.U. z 2011 r. nr 113, poz. 661). Włączenie karty ewidencyjnej zabytku ruchomego może nastąpić za zgodą właściciela tego zabytku. Zgoda właściciela zabytku nie jest potrzebna w wypadku kart ewidencyjnych zabytków nieruchomości.

W wojewódzkiej ewidencji zabytków powinny się znaleźć wszystkie zabytki znajdujące się na terenie objętym zakresem właściwości danego wojewódzkiego konserwatora zabytków. To istotnie odróżnia wojewódzką ewidencję zabytków od rejestru zabytków. Wpis do rejestru zabytków wywołuje skutki prawne w postaci objęcia danego obiektu ochroną prawną, pozwalającą na ingerencję państwa w konstytucyjnie chronione prawo własności. Rejestr opiera się na zasadzie wyboru, która oznacza, że historyczny obiekt proponowany do indywidualnej ochrony konserwatorskiej poprzez wpis do rejestru zabytków w celu jego zachowania powinien mieć wartości wyższe wobec innych obiektów tego samego typu i ponadprzeciętne. Dzięki wojewódzkiej ewidencji zabytków, która odzwierciedlać powinna cały zasób zabytkowy na danym terenie, można umiejscowić dany obiekt we właściwym miejscu w hierarchii wartości obiektów historycznych.

Skutkiem wpisu do wojewódzkiej ewidencji zabytków, prowadzonej niezależnie od rejestru przez wojewódzkiego konserwatora zabytków, jest obowiązek informacyjny. Zgodnie z art. 28 ustawy z 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, niezależnie od obowiązków wynikających z opieki nad zabytkami, określonych w art. 5 nin. ustawy, właściciel lub posiadacz zabytku wpisanego do rejestru lub zabytku znajdującego się w wojewódzkiej ewidencji zabytków zawiadamia wojewódzkiego konserwatora zabytków o:

- uszkodzeniu, zniszczeniu, zaginięciu lub kradzieży zabytku, niezwłocznie po powzięciu wiadomości o wystąpieniu zdarzenia,
- zagrożeniu dla zabytku, niezwłocznie po powzięciu wiadomości o wystąpieniu zagrożenia,

- zmianie miejsca przechowania zabytku ruchomego w terminie miesiąca od dnia nastąpienia tej zmiany,
- zmianach dotyczących stanu prawnego zabytku, nie później niż w terminie miesiąca od dnia ich wystąpienia lub powzięcia o nich wiadomości.

3.3. Gminna Ewidencja Zabytków.

Obiekty zabytkowe wpisane:

- do rejestru zabytków,
 - do wojewódzkiej ewidencji zabytków,
- ujęte są w Gminnej Ewidencji Zabytków.

Stosownie do art. 22 ust. 5 ww. ustawy: w Gminnej Ewidencji Zabytków powinny być ujęte:

- 1) zabytki nieruchome wpisane do rejestru,*
- 2) inne zabytki nieruchome znajdujące się w wojewódzkiej ewidencji zabytków,*
- 3) inne zabytki nieruchome wyznaczone przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta) w porozumieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków.*

Gminna Ewidencja Zabytków ma charakter zbioru otwartego. Ujęcie obiektu w Gminnej Ewidencji Zabytków nie jest formą prawnej ochrony zabytku jaką jest wpis do rejestru zabytków. Jednakże dla obiektu, który został uwzględniony w Gminnej Ewidencji Zabytków istnieje obowiązek uzgodnienia przez właściwy organ architektoniczno – budowlany z organem ochrony zabytków decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, decyzji o warunkach zabudowy (art. 53 i art. 60 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r.) oraz uzgadniania pozwolenia na budowę lub rozbiórkę (ustawa z dnia 7 lipca 1994 r., art. 39 ust. 3 Prawo budowlane).

Gmina Łobez posiada Gminną Ewidencję Zabytków założoną w 2009 roku.

Ujęte są w niej m.in.: zabytki architektury (w tym obiekty sakralne, mieszkalne, gospodarcze usługowe), układy przestrzenne (folwarki), cmentarze – komunalne, zielen komponowana – parki oraz zabytki archeologiczne. Gminna Ewidencja Zabytków została sporządzona w formie kart, zawierających dane adresowe obiektu, datowanie, formę ochrony, fotografie, mapę z lokalizacją.

Gminna Ewidencja Zabytków Gminy Łobez zawiera:

- 254 karty zabytków nieruchomych,
- 393 kart stanowisk archeologicznych.

3.4. Prawo miejscowe dotyczące ochrony zabytków.

W każdym przypadku opracowywania dokumentów studialnych oraz mających charakter prawa miejscowego dotyczących polityki przestrzennej (np.: plany miejscowe zagospodarowania przestrzennego, Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Łobez), Gmina Łobez na bieżąco:

- uwzględniała ochronę zabytków ujętych w Rejestrze Zabytków oraz w Gminnej Ewidencji Zabytków,
- brała pod uwagę zasady ochrony odnoszące się do wszelkich stref ochrony konserwatorskiej, w tym stref występowania stanowisk archeologicznych,
- wprowadzała zapisy zapewniające prawidłową ochronę archeologicznego dziedzictwa kulturowego w stosunku do stref występowania stanowisk archeologicznych oraz innych obszarów chronionych.

W dniu 26 października 2017 r. Rada Miejska w Łobzie podjęła Uchwałę Nr XXXV/273/2017 w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Łobez (zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego pod lokalizację farm elektrowni wiatrowych w obrębie Karwowo, gm. Łobez oraz w obrębie Zachełmie, gm. Łobez, uchwalonego w dniu 25 lutego 2010 r. Uchwałą Nr L/318/10 Rady Miejskiej w Łobzie).

W rozdziale 2 § 3 ust. 3 przedmiotowego dokumentu planistycznego zamieszczono zapisy dotyczące ochrony zabytków o następującej treści:

„Na terenie objętym planem znajdują się stanowiska archeologiczne objęte strefą „W.II.” częściowej ochrony konserwatorskiej stanowisk archeologicznych, dopuszczającej inwestowanie pod określonymi warunkami; w strefie „W II” obowiązuje:

- a) współdziałanie w zakresie zamierzeń inwestycyjnych i innych związanych z pracami ziemnymi z odpowiednim organem ds. ochrony zabytków,
 - b) przeprowadzenie archeologicznych badań ratunkowych w granicach strefy, wyprzedzających rozpoczęcie prac ziemnych związanych z realizacją zamierzenia, na zasadach określonych przepisami szczególnymi dotyczącymi ochrony zabytków.
- 2) na terenie objętym planem znajdują się stanowiska archeologiczne objęte strefą „W.III.” ograniczonej ochrony konserwatorskiej stanowisk archeologicznych, polegającej na prowadzeniu interwencyjnych badań archeologicznych w przypadku podejmowania prac ziemnych; strefa „W.III.” obejmuje stanowiska ujęte w ewidencji służby konserwatorskiej, w granicach których obowiązuje:
- a) współdziałanie w zakresie zamierzeń inwestycyjnych i innych związanych z pracami ziemnymi z odpowiednim organem ds. ochrony zabytków,

- b) przeprowadzenie archeologicznych badań ratunkowych na terenie objętym realizacją prac ziemnych, na zasadach określonych przepisami szczególnymi dotyczącymi ochrony zabytków”.

4. UDOSTĘPNIANIE DANYCH O ZABYTKACH, PROMOCJA, UWZGLĘDNIANIE ZALECEŃ KONSERWATORSKICH W DZIAŁALNOŚCI URZĘDU GMINY

- na stronie internetowej www.lobez.pl istnieje zakładka – *turystyka* (<http://turystyka.lobez.pl/>), która udostępnia wykaz obiektów o najwyższym znaczeniu dla gminy, zarówno pod względem zabytkowym jak i przyrodniczym,
- Na stronie internetowej BIP Gminy Łobez (<http://www.bip.lobez.pl/>) zamieszczony został wykaz obiektów ujętych w Gminnej Ewidencji Zabytków Gminy Łobez,
- Gminna Ewidencja Zabytków architektury dla Gminy Łobez wykonana została w 2009 r,
- Gminna Ewidencja Stanowisk Archeologicznych dla Gminy Łobez wykonana została w 2014 r.

Dokumenty udostępniane są przez pracowników Urzędu Miejskiego w Łobzie (Wydział Infrastruktury Komunalnej i Ochrony Środowiska) zainteresowanym osobom i podmiotom,

- Z Wojewódzkim Urzędem Ochrony Zabytków w Szczecinie, zgodnie z art. 53 ust. 4 pkt. 2 ustawy o planowaniu przestrzennym uzgadniane są projekty decyzji o warunkach zabudowy oraz projekty decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego w odniesieniu do obszarów i obiektów objętych formami ochrony zabytków. Również w zaświadczeniach o przeznaczeniu terenu w miejscowym planie lub Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego podawane są informacje o obszarach i obiektach objętych ochroną konserwatorską,
- w celu wyeksponowania obiektów dziedzictwa kulturowego dla potrzeb społecznych podejmowane są różnokierunkowe działania mające na celu promocję obiektów zabytkowych w materiałach promocyjnych i informacyjnych przygotowywanych przez Gminę Łobez.

5. ZADANIA ZREALIZOWANE W LATACH 2019-2020

Przeгляд zasobów dziedzictwa kulturowego oraz zdiagnozowanie stanu zachowania zabytków, stanowiło podstawę sformułowania celów i zadań dla „Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Gminy Łobez na lata 2017-2021”.

Realizacja celów i zadań powinna doprowadzić do stworzenia wizerunku gminy atrakcyjnej dzięki walorom kulturowym. Wskazane cele są perspektywiczne i dalekosiężne, służą osiągnięciu finalnych efektów w trzech podstawowych dziedzinach:

- poprawienie stanu dziedzictwa kulturowego,

- funkcjonowanie zabytków w procesach aktywizacji ekonomicznej i społecznej oraz budowie atrakcyjności,
- społeczeństwa świadomego walorów historycznych krajobrazów i potrzeby zachowania dziedzictwa kulturowego.

Należy podkreślić, że osiągnięcie tych celów wymaga zintegrowanych i długoletnich działań oraz dużych nakładów finansowych.

Gmina Łobez dokładała wszelkich starań, aby realizować cele, które wpisane są w „Gminny Program Opieki nad Zabytkami”.

Poniżej przedstawiono wykaz zrealizowanych zadań.

1. W ramach celu perspektywicznego „Utrzymanie i wyeksponowanie zachowań zasobów i struktury krajobrazu kulturowego” zrealizowano:

- 1.1. Prowadzenie Gminnej Ewidencji Zabytków.
- 1.2. Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Łobez.
- 1.3. Dofinansowania przez samorząd gminny remontów zabytków wpisanych do rejestru zabytków.

W tabeli poniżej przedstawiono prace remontowo-konserwatorskie, które zostały dofinansowane w latach 2019-2020:

Rok 2019

Lp.	Beneficjent	Rodzaj prac	Kwota dotacji
1.	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Piotra i Pawła Ap. w Bełcznej	Remont i rewaloryzacja z odbudową hełmu wieżowego kościoła p.w. Imienia Maryi w Worowie	15 000,00 zł brutto

2. W ramach celu perspektywicznego „Funkcjonowanie dziedzictwa kulturowego w procesach aktywizacji społecznej i ekonomicznej” zrealizowano:

- 2.1. Coroczną organizację wydarzeń: „Łobeska Baba Wielkanocna”, „Łobziuki” – Parasol dla kultury, Rocznica Wyzwolenia Łobza – 3 marca. Ze względu na pandemię COVID-19, wydarzenia „Łobeska Baba Wielkanocna” oraz „Łobziuki” – Parasol dla kultury nie odbyły się w roku 2020.
- 2.2. Rozbudowę systemu informacji turystycznej – prowadzenie przewodników po zabytkach.
- 2.3. Podniesienie poziomu wiedzy społecznej o możliwościach pozyskania i efektywnego wykorzystywania środków krajowych i unijnych - <http://www.lobez.pl/informacja-o-dotacjach-celowych-na-prace-przy-zabytkach.html>.

2.4. W 2009 roku została podjęta Uchwała Nr XLVIII/299/09 Rady Miejskiej w Łobziez dnia 30 grudnia 2009 r. w sprawie zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, która dostępna jest na stronie <http://www.bip.lobez.pl/>.

Na podstawie analizy informacji zawartych w niniejszym sprawozdaniu można stwierdzić, że w okresie dwóch ostatnich lat cele zawarte w „Gminnym Programie Opieki nad Zabytkami dla Gminy Łobez na lata 2017-2021” były realizowane w miarę możliwości dostępnych środków prawnych, ekonomicznych i finansowych.

Wszelkie prace konserwatorskie, budowlane dotyczące obiektów wpisanych do rejestru zabytków były prowadzone zgodnie z wymogami Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, po uzyskaniu stosownej decyzji o prowadzeniu prac.

Sporządziła:
Aneta Moczulska